

DBM-19080002030404 Seat No. _____

M. Com. (Sem. III) (CBCS) (W.E.F. 2019) Examination

June - 2022

Management of Industrial Relation - 1 (GRP-4 HR)
(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.
(2) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.
(3) કોઈ પણ ચાર પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

- 1 કરાર મજૂર કાયદો - 1970ની ઉપયોગિતા અને સરકારના અધિકાર ક્ષેત્રની ચર્ચા કરો. 17.5
- 2 (અ) કરાર મજૂર કાયદો - 1970 હેઠળ મજૂર કલ્યાણની જોગવાઈઓ સમજાવો. 10
(બ) કરાર મજૂર કાયદો - 1970 હેઠળ સંસ્થાની નોંધણી પ્રક્રિયા સમજાવો. 7.5
- 3 સામૂહિક સોદાબાજી એટલે શું ? સામૂહિક સોદાગીરીના લક્ષણો અને પ્રક્રિયા વર્ણવો. 17.5
- 4 સામૂહિક સોદાબાજીની વિભાવના સમજાવો. સામૂહિક સોદાબાજીના કાર્યો અને અસર કરતા અવરોધક પરિબલોની ચર્ચા કરો. 17.5
- 5 સંચાલનમાં મજૂરોની ભાગીદારીનો ખ્યાલ સમજાવો. સંચાલનમાં મજૂરોની ભાગીદારીના હેતુઓ તથા અસર કરતા પરિબલોની ચર્ચા કરો. 17.5
- 6 સંચાલનમાં મજૂરોની ભાગીદારીની અસરકારક કામગીરી માટેની જરૂરી શરતો જણાવો અને ભારતમાં સંચાલનમાં મજૂરોની ભાગીદારી માટેના સહભાગી મંથોની ચર્ચા કરો. 17.5
- 7 શિસ્ત એટલે શું ? શિસ્તના લક્ષણો અને હેતુઓ જણાવો. 17.5
- 8 ફરિયાદ નિવારણ એટલે શું ? ફરિયાદના કારણો અને ફરિયાદ નિવારણનું મહત્ત્વ સમજાવો. 17.5

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Right side figures indicate marks.
(2) The marks of all questions are the same.
(3) Answer any four questions.

1	Discuss of application and jurisdiction of Government in Contract Labour Act, 1970.	17.5
2	(a) Explain provisions of labour welfare under Contract Labour Act, 1970.
(b) Explain registration process of establishment under Contract Labour Act, 1970.	10
7.5
3	What is Collective Bargaining ? Describe characteristics and process of Collective Bargaining.	17.5
4	Explain concept of Collective Bargaining. Discuss of functions and effective obstruction factors of Collective Bargaining.	17.5
5	Explain the concept of Workers' participation in management. Discuss of objectives and influencing factors to workers' participation in management.	17.5
6	State necessary conditions for effective working of workers' partnership in management and discuss on participative forums in India for workers Partnership in Management.	17.5
7	What is discipline ? State characteristics and objectives of discipline.	17.5
8	What is Grievance Handling ? Explain causes of grievance and importance of grievance handling.	17.5